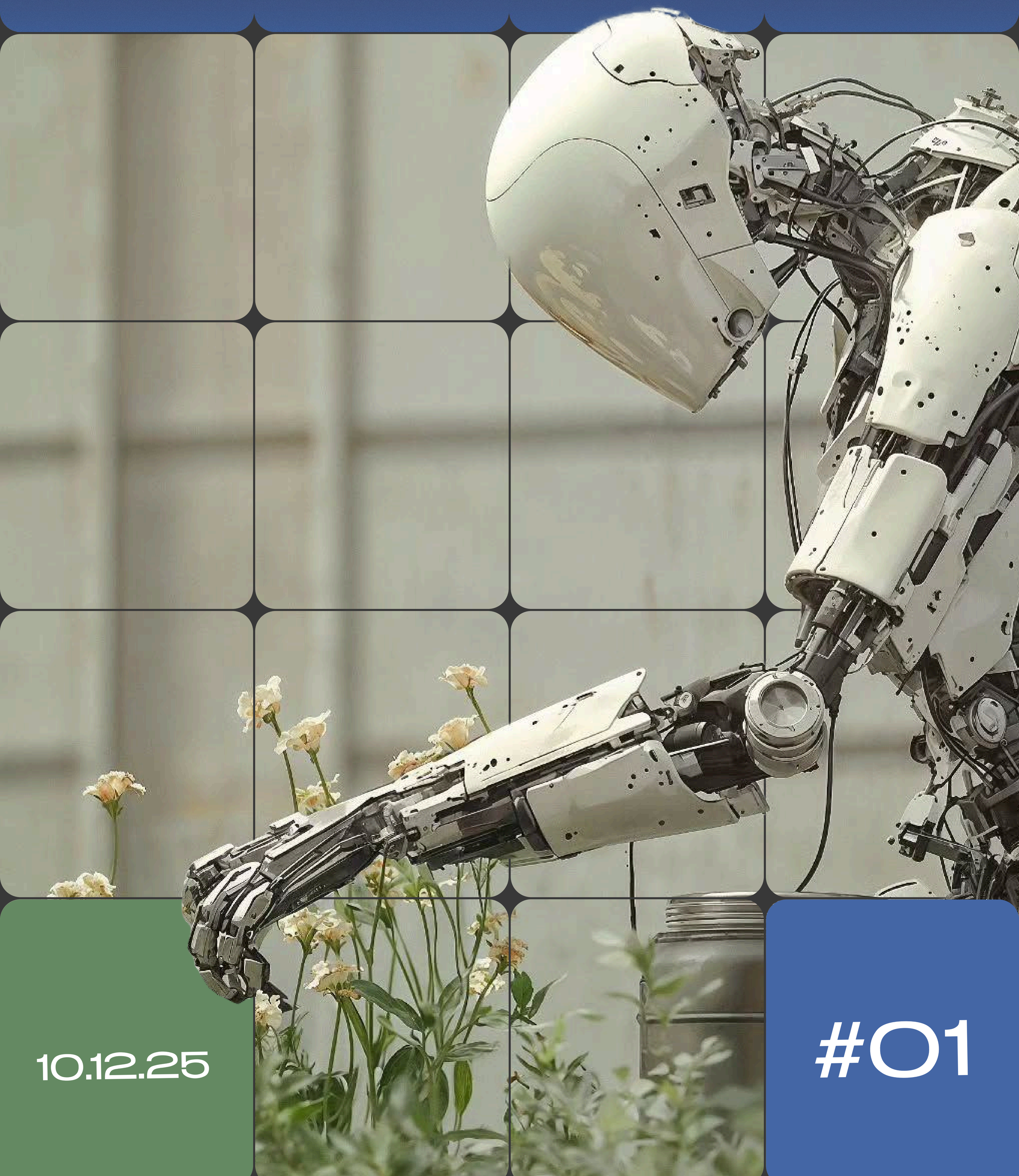
SUN’IY INTELLEKT VA
RAQAMLI IQTISODIYOTNI
RIVOJLANTIRISH MARKAZI

SERIAL
INFORMATION
BROCHURE

SUN’IY INTELLEKT NIMA?

10.12.25

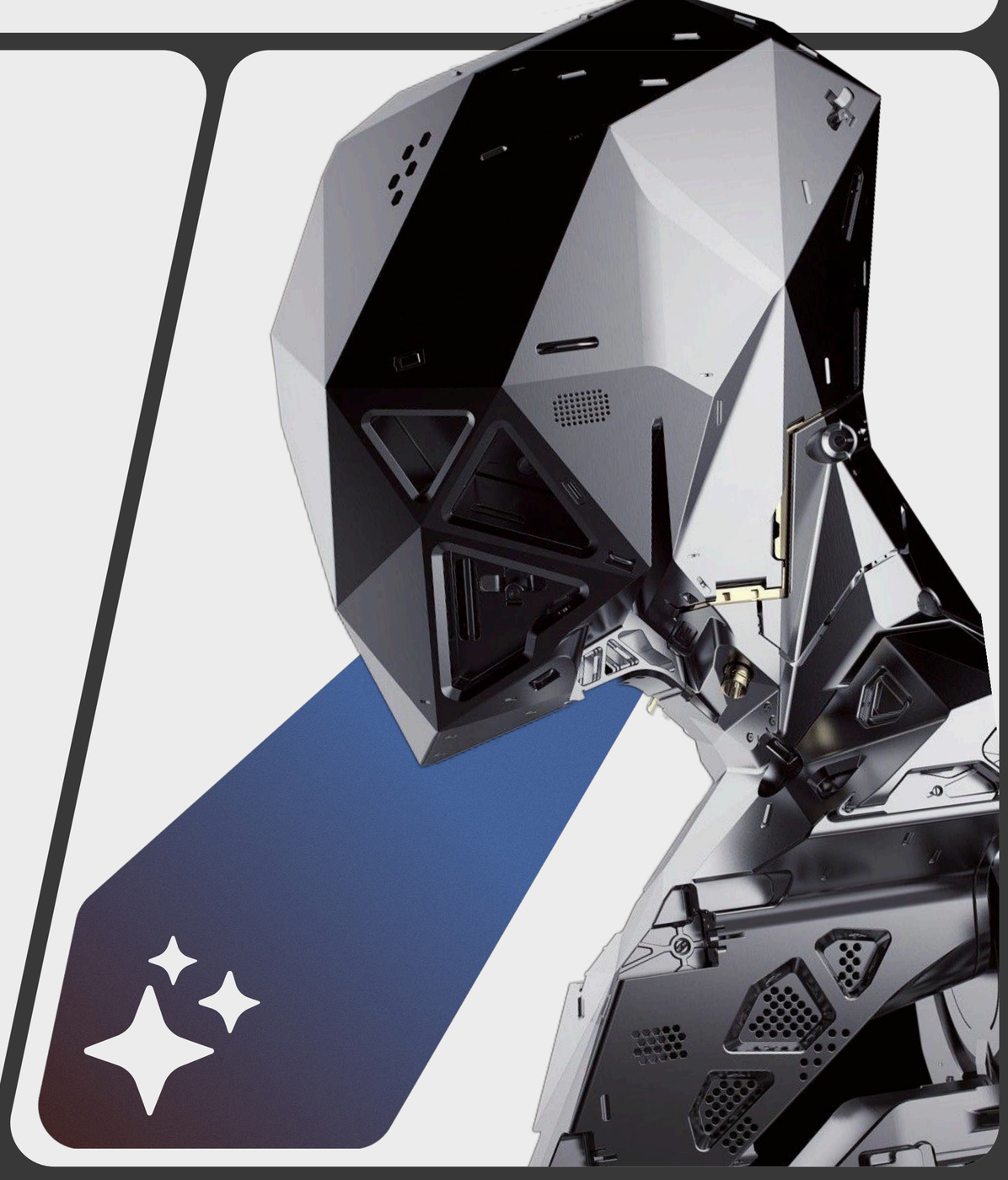
#01

SUN’IY INTELLEKT NIMA?

KIRISH VA ASOSIY TUSHUNCHALAR

Zamonaviy texnologiyalar davrida sun’iy intellekt (AI) hayotimizning deyarli har bir sohasiga kirib kelmoqda. Ushbu broshyura sizga sun’iy intellektning mohiyati, tamoyillari va uning kundalik hayotdagi ko‘rinishlari haqida sodda va aniq ma’lumot beradi.

I. SUN’IY INTELLEKTNING ASOSIY TUSHUNCHASI

Sun’iy intellekt — bu kompyuterlar, dasturiy tizimlar va raqamli qurilmalarga inson tafakkuri talab qiladigan vazifalarni bajarish imkonini beradigan texnologiyalar majmuasi. AI ma’lumotlarni tahlil qiladi, ular orasidan mantiqiy bog‘liqliklarni topadi, natijalardan xulosa chiqaradi va yangi vazifalarda mos ravishda javob berishga harakat qiladi. Eng muhimi u o‘rganish qobiliyatiga ega: algoritmlar vaqt o‘tishi bilan takomillashadi va yanada aniqroq natija beradi.

Sun’iy intellektni “aqlli dastur” deb atash to‘g‘ri bo‘lmaydi. U an’anaviy dasturlardan tubdan farq qiladi: oddiy dastur qat’iy qoida asosida ishlasa, AI ma’lumotlar orqali mustaqil xulosalar chiqaradi.

II. AI, AVTOMATLASHTIRISH VA RAQAMLASHTIRISH O‘RTASIDAGI FARQLAR

Ko‘pincha AI avtomatlashtirish yoki raqamlashtirish bilan bir xil deb o‘ylashadi, ammo ular o‘rtasida muhim farqlar bor. Avtomatlashtirish — bu aniq qoidalarga asoslangan, o‘zgarmaydigan jarayon. Masalan, “tugmani bos - natija chiqadi” tamoyili. Raqamlashtirish esa jarayonlarni elektron shaklga o‘tkazishni anglatadi.

AI esa bundan ancha murakkab: u ma’lumotlarni tahlil qiladi, ulardan o‘rganadi va yangi vaziyatlarga mos qaror berishga qodir. Shuning uchun AI — avtomatlashtirish va raqamlashtirishdan bir necha bosqich yuqori bo‘lgan intellektual texnologiya.

III. AI TURLARI: TOR, UMUMIY VA SUPERINTELLEKT

SUN’IY INTELLEKT UCH ASOSIY TOIFAGA BO‘LINADI:

Tor AI (Narrow AI)

hozir keng qo‘llanilayotgan shakl. U faqat bitta vazifani yuqori aniqlik bilan bajaradi: tarjima qilish, yuzni aniqlash, chatbotlar, tavsiya tizimlari.

Umumiy AI (AGI)

inson darajasidagi universal intellektga ega bo‘lishi kerak bo‘lgan tizim. U turli vazifalarni tushunib, mustaqil hal qila oladi. Ammo bu daraja hozircha nazariy.

Superintellekt (ASI)

inson aqlidan ustun bo‘lishi mumkin bo‘lgan butunlay nazariy tizim. Bu nazariya ilmiy doiralarda muhokama qilinadi, ammo amalda mavjud emas.

Bugungi dunyoda uchraydigan barcha AI xizmatlari tor AI hisoblanadi.

IV. AI DAVLAT BOSHQARUVIDA

Sun’iy intellekt davlat xizmatlarida ham yuqori samaradorlikka erishish uchun keng qo‘llanilmoqda. U katta hajmdagi ma’lumotlarni tez tahlil qiladi, fuqarolar murojaatlarini avtomatik qayta ishlaydi, davlat xizmatlarini soddalashtiradi va shaffoflikni oshiradi. AI asosida ishlaydigan tizimlar hujjatlarni tasniflash, risklarni baholash, xizmat ko‘rsatish jarayonlarini optimallashtirish kabi funksiyalarni bajaradi.

Masalan, ayrim davlatlarda AI elektron navbatlarni boshqarish, soliqlarni tahlil qilish, yo‘l harakati monitoringi, sog‘liqni saqlashdagi tashxis jarayonlarini yengillashtirishda faol qo‘llanmoqda.

V. DUNYO BO‘YICHA AI XIZMATLARI

Bugungi kunda millionlab odamlar AI yordamidan sezmasdan foydalanmoqda. Virtual yordamchilar (Siri, Google Assistant), matn va nutqni qayta ishlash tizimlari, tasvirni aniqlash texnologiyalari, tavsiya mexanizmlari (You Tube, Instagram), smart uy qurilmalari — bularning barchasi sun’iy intellekt asosida ishlaydi.

AI hozir tibbiy diagnostika, transport boshqaruvi, xavfsizlik tizimlari, ta’lim, iqtisodiy tahlil, marketing, ishlab chiqarish va ko‘plab boshqa yo‘nalishlarda faol qo‘llanilmoqda. Bu xizmatlar jarayonlarni tezlashtiradi, aniqlikni oshiradi va kundalik hayotni sezilarli darajada yengillashtiradi.

Infocom

Infocom.uz - sun'iy intellekt, raqamli iqtisodiyot, frilans va raqamli savodxonlikni oshirishga yo‘naltirilgan portal.

Digital Citizen - bu har kim o'zining raqamli savodxonlik darajasini aniqlash uchun bepul testdan o'tishi va bilimdagi kamchiliklarni to'ldirish bo'yicha tavsiyalar olishi mumkin bo'lgan platformadir.

Digital Citizen

ai.gov.uz

AI.gov.uz portali O'zbekistonda sun'iy intellekt: innovatsiyalar, tadqiqotlar va kelajak texnologiyalarini rivojlantirish

Barcha ijtimoiy tarmoqlarimizni va Markazga joriy havolalarni ochish uchun QR kod orqali o‘ting

aicenter.uz